

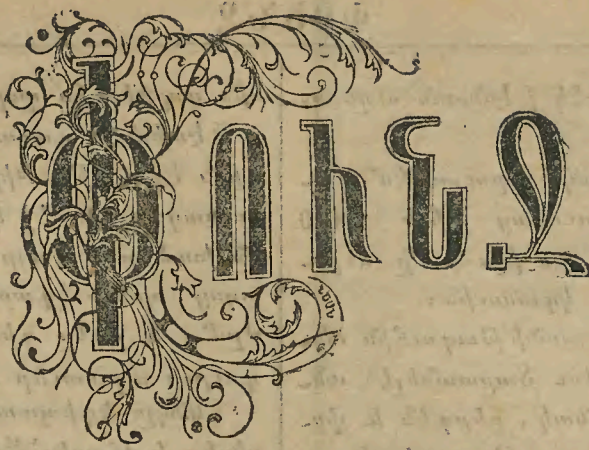
Փետրվար 20-ին ՄԱՐԿԵՏԱՐԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ օրերը կը հրատարակուի :

Տարեկան բաժանորդագրին է միայն չորս արծաթ մէճիտ կանխիկ վճարելի , թէ մայրաքաղաքիս և իւր արտարձանաց և թէ դաւառայ համար :

Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուին :

Տեղական և դաւառական թղթատարութեան ծախքը խմբագրութիւնը պէտքի վճարէ :

Համար մէկ զրոյ է , և կը գտնուի մասնաւորապէս Պահճէ գաբու-Սուճի Պօղոս աղայի խանութը :

Դրանուցման արդը 3 զրոյ է մէկ անգամի համար : Աւելի աման կըլլայ աւելի անգամանալու համար :

Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է գիր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Արաճաճեան կ. Պօլիս Պալլադ բաղար Նափիէ խան վերի յարկ թիւ 16 :

ADRESSE

H. S. Aladjadjian

Directeur du Journal Arménien **Pountch**

16 Nafie Han. Balouk-Pazar

Constantinople.

ԹԻԻ 1768

ՉՈՐԵՔԵՄԱՐԻ

1883 ՄԱՅԻՍ 4

ԱԶԳԱՅԻՆ

Վկայե՛ք ուսուցչա՛ն : - Կառաւարդութեան կրթական պաշտօնատան մէկ ազգաբարձութեան վրայ , մեր ազգային կրթական խորհուրդն այս օրերս հրաւեր կ'ընդունայ ազգային վարժարանաց մէջ կրթական և ուսուցչական պաշտօն վարող ամեն կարգի և աստիճանի անձանց , ներկայանալ և վկայագիր կամ արտօնագիր ստանալ : Մեր բաղմամբ մանակեայ բաղձանքն է՝ ազգային կրթական ու ուսուցչական մարմինն վկայեալ տեսնել , և արդարեւ բաղմիցս կրթական խորհրդոց կողմանէ ջանքեր եղած են՝ քննութեան անցունել վարժարանաց մէջ պաշտօն վարողներն և արժանաւորաց տեղի տալ , ուսկայն յաջողած չեն՝ զանազան արգելք ընդ տուած ելնելով : Կրթական յարկաց մէջ գտնուող անձանց բաւական քանակութեամբ մասին անարժանութեան տեղեակ եղողներն հարկաւ ընդմեջ գտնուող տեղի լինին , եթէ ներկայ խորհուրդն յաջողի՝ իրեն ղորափողն ունենալով բարձրագոյն ազգաբարձութիւնը , որով պիտի հարկադրին կրթիչք և ուսուցիչք ներկայանալ խորհրդոյն և վկայագիր ստանալ , վասն զի առանց վկայագրի չպիտի կրնան պաշտօն վարել այսուհետեւ : Արդ՝ պէտք է ինչո՞ւ տանիլ որ քննութիւնն ու վկայագրաց բաշխումն արդարութեամբ ու անաչառութեամբ կատարուի , և անարժան՝ ապիկար՝ տղէտ ու անհամեստ անձինք ո՛չ ի Պօլիս և ո՛չ ի դաւառու ազգային վարժարանաց մէջ մուտք գտնել չյաջողին ինկրթական և ի բարոյական մեծ վնաս Աղղին : Այսպիսի անձինք , ի Պօլիս և մասնաւոր ի դաւառու , մինչեւ իսկ մեծամեծ խռովութիւններ յարուցած են , և բռնութեամբ կուտակցաց՝ վարժարանաց մէջ հաստատուն մնալու և իրենց անարժանութիւնն ու տգիտութիւնը ծածկելու վատութիւնն ունեցած են : Ստէպ հրատարակած եմք այսպիսի արտօն ու ցաւալի դէպքեր : Այս առթիւ դարձեալ Միացեալ ընկերութեան տնօրէն Ժողովը ալ կ'աւանդարկեմք , որ իւր

վարժարաններն զրկած կրթիչներն ու ուսուցիչներն անգամ մ'ալ քննէ , և առհաճոյս ամենց կամ առ կողակցութեան զընկուածներն յետս կոչել տայ : Մնացեալներն բաւական դիտողութիւններ ըրինք , լսուած գանդատներն նշանակեցինք , և ծանուցինք թէ մինչեւ իսկ ըսող կայ , թէ այդպիսի կրթական ու ուսուցչական անձերով վարժարան չունենալն անաւել օգտակար է Աղղին : Միացեալ ընկերութեան տնօրէն Ժողովը կ'հաճի աչքէ անցունել այս տողերն :

Կաթնուղիկոսական տեղապահ ամեն Տ. Մակար սրբազան՝ նախորդ ամսոյ 14-ին Եջմիածնէն ուղևորեր է ի Մոսկուա , Չարին թագադրութեան հանդիսին ներկայ գտնուելու համար : Այս լուրը Վաղարշապատէն առ Մեղու Հայաստանի լրագիր Տիգրանի հեռագրեր են . իսկ առ Մշակ լրագրին գրեր են ի Վաղարշապատէ , թէ ամեն Տ. Մակար Ս. Արքեպիսկոպոսի Մոսկուա գնալու ճանապարհի ծախուց համար Սինհոգն յատկացուցեր է 7000 ռուպլի , յայտնելով որ եթէ այդ գումարը չբաւականանայ , դարձեալ Եջմիածնի գանձարանէն 5000 ռուպլի տրուի : Ուրեմն , կ'յաւելու Մշակ , Եջմիածնէն դէպ ի Մոսկուա գնալու և վերադառնալու համար Նորին սրբազնութեան յատկացեալ է 12000 ռուպլի : Ինչպէս յայտնի է սոյն յաւելածին ոճէն , Մշակ մեծ կտեսնէ այս գումարը . բայց մեք չափաւոր գումար մը կ'համարեմք , քանի որ կ'մտածենք , թէ Տ. Մակար սրբազան՝ միլիոնաւոր Հայոց Հայրօրայեանութեան տեղակալն է և ամենայն Հայոց ներկայացուցիչը պիտի ըլլայ թագադրութեան ամենաչքեղ հանդիսին մէջ . և երբ կ'բաղդատեմք ուրիշ ազգաց ներկայացուցչաց ծախուց յատկացեալ ամենամեծ գումարներուն հետ՝ որք զարմանօք կ'հրատարակուին , խիստ սակաւ կը գտնեմք մեր հայրապետական տեղապահին յատկացեալ գումարը , և Տ. Մակար սրբազանի սակաւապիտութեան վրայ մեզ

տրուած տեղեկութիւնք կարի հաւանական համարիլ կուտան , թէ Նորին բարձր սրբազնութիւնն այդ գումարին միայն մէկ մասն պիտի գործածէ : Կարմանամք , գիտեալ թէ Տիգրանի Մշակը՝ որ երբեքն Հայոց Աղղին պատուին ու մեծ վայելչութեան նախանձախընդիր կ'հանդիսանայ , ներկայ պարագայիս մէջ ա'յսպէս փոքրոգութեամբ կ'վարուի , և դժբաղդարար ինքնին կ'հաւատտէ թէ ինքն ո'ր և է հաստատուն սկզբանց տէր չէ :

- Այս տողերը գրելէն ետքը , Եջմիածնէն ստացանք հետեւեալ տեղեկութիւնները , որոց ամենուն ալ ստուգութեամբ չեմք հրաշխարարեր : - «Կաթնուղիկոսական տեղապահ ամեն Մակար Արքեպիսկոպոս , Ապրիլ 12-ին , ինքեւրապէս ներքին գործոց նախարարութեան պաշտօնական հրաւիրագիր ստանալով՝ մինչեւ Մայիս 6 հասնիլ ի Մոսկուա , Չարին թագադրութեան հանդիսին ներկայ գտնուելու համար , Սինհոգի ատենապետութիւնն ու տեղակալութիւնը դարձեալ առժամանակեայ կերպիւ նախկին տեղակալ Բարամբեանց Մկրտիչ Արքեպիսկոպոսի յանձնելով , աւագ հինգշաբթի օրը կէս օրէն մէկ ժամ յետոյ , սինոդականաց և Գեղեան ճեմարանի « մնայք բարեաւ » ի ողջունը առլէն վերջը , քառածի կառօք մեկնեցաւ դէպ ի Ներսէս , մինչեւ կէս ճանապարհը ուղևկից ունենալով յատուկ կառքերով գանձապահ Ներսէս եպիսկոպոս , ծախսարար Սարգիս վարդապետ , լուսարարապետ Երեմիա եպիսկոպոս , Սինհոգի տեսնադպիր Սուքիաս աղա Թաղանտեանց , ճեմարանի տեսուչ Պ. Ա. Նահապետեանց , և այլն : Թէպէտ Մոսկուայի մէջ ամեն Մակար սրբազանի իջեւանելը տունը տեղւոյն ազգային եկեղեցւոյն սեպհական լինելով , ճրի ու պատրաստ է եղեր , մինչդեռ նմանօրինակ տուներ 1-2 ամսուան համար 15-17 հազար ռուպլով ոկեր են վարձուիլ , սակայն այլ և այլ անհրաժեշտ ծախուց համար , Սինհոգի սրբազանը՝ 7000 ռուպլի տրուեր է Եջմիածնի գան

ձարանէն , ի պակասին՝ Մոսկուայի վիճակային արգելւիքէն 4-5000 ռուպլի չափ գումար մը ստանալու պայմանաւ : Տ. Մակար սրբազան Բօթիկի և Սեւասթօփօլի ճանապարհաւ ուղղակի Մոսկուա պիտի երթայ , և Եջմիածնայ մէջ առ հասարակ կ'կարծուի թէ թագադրութեան հանդէսէն յետոյ չպիտի վերադառնայ յԵջմիածին , այլ պիտի երթայ իւր առաջնորդանիստ քաղաքն Ռիշնէյ , անդ պիտի նստի երկար ժամանակ , և կ'աթուղիկոսական ընտրութեան ժամանակներն պիտի ելնէ յԵջմիածին : Չորոց կայ , թէ Սինհոգի Բրօկուրօր Պ. Ն. Տ. Յովնէփեանց՝ հրաժարական մատուցեր է բրօկուրօրութեան պաշտօնէն , և ուրիշ պաշտօն խնդրեր է : Եթէ սոյդը է՝ իւր պաշտօնավարութեան դէմ շատնց ի վեր լսուած և վերջերս բարձրացած լուրքոյ և դժգոհութեանց ձայներուն հետեւանքն ըլլալ կ'կարծուի : »

- Ս. Եջմիածնի Արարատ Ամսադրի Ապրիլի թերթէն կ'իմանանք , թէ ամենայն Հայոց նոր կ'աթուղիկոսի ընտրութեան օր որոշուած է 1884 թուականի Մայիս 6ը , և ո՛չ 27 կամ 28 , ինչպէս հրատարակած էինք մեք ալ այլոց հետ՝ Եջմիածնէն ի Պատրիարքարան ուղղեալ հեռագրէ մը և մեզ հաղորդեալ ծանօթութիւններէ առնելով :

- Յիշեալ ամսագիրն մի և նոյն թերթով կ'ձանուցանէ , թէ Մարտի 26-ին վախճաներ է Հին-Նախիջևանցի Մ. Մկրտիչ Թուռնեանց , 300 ռուպլի կտակելով՝ Եջմիածնի ճեմարանի համար , և 4000 ռուպլի յանուն Ս. Գեորգիայ եկեղեցւոյ Հին-Նախիջևանի , պայմանաւ որ այս գումարն յիսուն տարի տոկոսով մնայ արքունի Գանքայի մը մէջ , և յետ այնուրիկ տոկոսը տարուէ տարի գործադրուի տեղւոյն Հայոց հոգեւոր-ծխական դպրոցի վրայ . կառուցանել իւր սեպհական գումարով յիշեալ եկեղեցւոյ արեւելեան կողմը չորս խանութ , և նոյա արգելւիքը յատկացունել յօգուտ նոյն դպրոցի : Բայ յայմանէ , կտակեր է շարունակ 10 տարի ինպատ յիշեալ դպր

բայի իւր սեպհականութեանց
արդիւնքէն տալ տարեկան 100
բուլլի, և նոյն եկեղեցւոյ խաչ-
կալը շինելոյ համար յատկացու-
նել 400 բուլլի, ամեն տարի
Հրեշտակապետաց տօնի օրը Պա-
տարագ մատուցանել, կերակրել
աղքատներն, և լրացունել յիշեալ
Ս. Գեորգ եկեղեցւոյ դանդաղա-
տան թերի մնացած շինութիւնը,
Հանգուցեալն իւր կենդանու-
թեան ժամանակ իւր սեպհական
ծախքով կառուցեր է Հին-Նախ-
իջեանի յաջորդարանի շինութիւ-
նը և նուիրեր է Ս. Եջմիածնի.
Իւր սեպհական ծախքով կառու-
ցեր է տեղւոյն աղայոց դպրոցը,
և Ս. Գեորգ եկեղեցւոյ շինու-
թեան ծախսը գրեթէ կէսն ին-
քը հոգացեր է:

— Երուսաղիմաւան սպասաւոր
պատանին, Կէյվէցի խաչատուր՝
որ անցյալ եղած էր, դանուեցաւ:
Երուսաղիմ գացեր, և անձամբ
յանձներ է թղթատարութեան մի-
ջոյաւ զրկելիք նամակներն: Այս-
պէս հեռագրեալ է Երուսաղիմէն:

— Չօքանեան Յակոբ Էֆէնտիի
նաղեղախոյլ գասեր հետ Նորա-
տունկեան մեծապատիւ Գարբի-
էլ Էֆէնտիի նշանաւորութեան
առանին հանդէսն կատարուե-
ցաւ անցեալ հինգշաբթի օրը:
Չօքանեան տան բարեմանու-
թեանց՝ ծանօթ պատաւաւոր ան-
ձանց վկայութիւնը՝ միանալով մեր
և բաղմաց վկայութեանց հետ,
զոր ունիմք Նորատունկեան Է-
ֆէնտիի բարեմանութեանց հա-
մար, մեզ իրաւունք կուտան
հռչակել, թէ երկու կողմանէ ալ
կարի յոյժ արժանաւոր ընտրու-
թիւն մը եղած է: Կշորհաւո-
րեմք մեծաւ հաճութեամբ:

ԱՅԼՆԻ ԱՅԼՔ

* Վաղը կամ երկուշաբթի ի
Մոսկուա կուղեւորի Սէրգէյ փա-
շա հանդերձ պարագայիւք իւր:
Ռուսոյ կառավարութիւնն պատ-
ուիրեր է քաղաքային ու վիճակ-
րական իշխանութեանց, որ մե-
ծարանօք ընդունին օսմանեան
գեապանութիւնը: Օտէսայի եր-
կաթուղւոյ վարչութեան հրա-
մայուեր է՝ յատակ կառավարմը
մը պատրաստել: Միւս տէրու-
թեանց հանգիստեան գեապա-
նութիւնք ալ ամօդոյ 10 ին ի
Մոսկուա պիտի գտնուին:

* Պ. Օնու մայրաքաղաքիս ու-
սական գործակատար անուանե-
լուն արքայապետ Օգոստ. Սուլ-
թանին ներկայացուելու օրը:

* Լիբանանու նախարգ. կառա-
վարի Րիւսթէմ փաշա՝ չորհա-
ւորութեան հեռագիր ուղղեր է
առ Նորքնախ կառավարիչ Վա-
սա փաշա:

* Անգլիական գեապան Լորտ

Տըֆրին՝ երէկ ի Լանտոն ուղեւո-
րեցաւ:

* Այս տարի Երուսաղիմ գա-
ցող ախաւորաց թիւն 40000
եղած է, յորս խումբ մը եւրո-
պայիք ալ կգտնուին:

* Յունաստանի թագուհին ան-
ցեալ չարթու Տարտանէն ան-
ցած ժամանակ, բերդէն և փո-
խադարձաբար թագուհւոյն շո-
գենաւէն թնդանօթներ արձակ-
ուեր, և կառավարիչ ճէմալ փա-
շա և հելլենական հիւպատոսն
շոգենաւն երթալով՝ ներկայացեր
են թագուհւոյն:

* Ի Տրապիզոն վեց անուղղակի
տրոց տեսուչն ստուգելով որ
ծխախոտի երկու գործարանաց
մէջ փախուցեալ ծխախոտ կգոր-
ծածեն, կուտակին հաղորդեր,
և տեղական կառավարութեան
միջոցաւ խաղարկելով գործա-
րաններն՝ միոյն մէջ երկու կեղծ
պանարօլ գտեր, և հաւատարմե-
րն հրոյ ճարակ տրուած են ուրիշ
կեղծ պանարօլներ: Ներդրներն
բռնուեր բանտարկուեր են, բայց
ընդհանուր դատախազին օգնա-
կանն արձակել տուեր է զա-
նոնք, որոյ համար բողոքեր է
վեց անուղղակի տրոց տեսուչն:

* Գահիրէէն Ապրիլ 26 թուով
գրեր են առ Սթանտարտ, թէ
յեզիպոս հրատարակող դադ-
դեարէն լրագիր մը Լորտ Տըֆ-
րինի բարենորոգմանց ծրագրոյն
գէմ գիտաղութիւն պարունակող
նամակ մը հրատարակեր է ուղ-
ղեալ առ Լորտ Տըֆրին, և լրա-
գրոյն այդ թերթերն ամբողջ վա-
ճառուելով՝ երկրորդ անգամ
տպուեր և 50 հազար օրինակ
վաճառուեր է, թէ՛ կանխաւ
5000 իրա տրուեր է արտնա-
տիւթ, որպէս զի եթէ խափան-
ուի՝ փոխարինութիւն մը ըլլայ,
և թէ՛ նամակն խմբագրուեր է ի
Գահիրէ գտնուող դաղդիական
բարձրագործան պաշտօնակալէ
մը:

* Արտաքին գործոց պաշտօ-
նատան օտար թղթակցութեանց
տնօրէն Սէֆերեան Նշան Էֆէն-
տի պաշտօնանկ ըլլալով՝ այս
պաշտօնը առժամանակեայ կեր-
պիւ նստում էֆէնտիի յանձնը-
ռած է, և կրուի թէ Մաճիտ
փաշա պիտի յաջորդէ Սէֆերեան
էֆէնտիի:

* Շարաթ օրը գերմանական
գեապանը ժամու մը չափ տե-
սակցեցաւ Օգոստ. Սուլթանին
հետ:

* Գաւառները իրաւախօսու-
թեան համար կաղմեալ յանձ-
նաժողովը ջնջուեցան, և նոյա
պաշտօնը քաղաքային դատա-
րանաց յանձնուեցաւ:

* Օգոստ. Սուլթանն հրամայեր
է, որ պալատան մէկ սենեակն
Պօլոյ արհեստական վարժարա-

նին գործերուն զարգարուի:

* Էտիրնէի գաւառական լրա-
գիրն կգրէ, թէ Խիբէպօլի դիւ-
ղաքաղաքին մէջ կատարած շուն
մը խածեր է 1 այր, 3 կին և 8
սղայ, որոնք կգարմանուին այ-
ժըմ, և շունը գիւղաքաղաքին
գուրը սպանուեր է:

* Անկլո-եգիպտական Պանքան
սկսեր է վճարել՝ Աղեքսանդրիոյ
անցքին ժամանակ փոխաւոյ մէ-
ջէն փոքրիկ գումարներ պա-
հանջողներուն:

* Առջի օրը պալատէն Բ. Դու-
ռը եկաւ ծխախոտի մենափա-
ճառի համար կայսերական հրա-
մանագիրն:

* Սթանտարտ լրագիրն ի պաշտօնէ
կհերքէ այն զրոյցներն, թէ Պօլ-
ոյ անգլիական գեապան լրտ
Տըֆրին Անգլիոյ նախարարու-
թեան մէջ պաշտօն պիտի ունե-
նայ և ի Պօլիս ուրիշ մը զրկուի:
Կյաւելու յիշեալ լրագիրն, թէ
լրտ Տըֆրին 3-4 ամսոց համար
բացակայութեան հրաման առած
է, թէ յետ այնորիկ պիտի դառ-
նայ ի Պօլիս, և ի բացակայու-
թեանն գործակատար պիտի
մնայ գեապանատան առաջին քա-
տուղարն:

* Օսմանեան հինաւորոց նա-
խարարներէն Մահմաւ Նէտիմ
փաշա՝ որ բաւական ժամանակէ
հետէ տկար էր և այս պատճա-
ռաւ քաջուեցաւ ներքին գոր-
ծոց նախարարութեան, կիրակէ
գիշեր մեռաւ և հետեւեալ օրը
յաւարկաւորութեան հանդէսը
կատարուեցաւ ի ներկայութեան
կրօնական և քաղաքական բարձ-
րաստիճան պաշտօնատարաց, յո-
րըս էին մեծ եպարքոսն և
ներքին, գաւառական, հասարակա-
յին շինածոց նախարարք:

Վախճանեալն՝ Պաղտատի կու-
ռակալ վախճանեալ Մէհմէտ
Նէճիպ փաշայի որդին է. մեծ
եպարքոսի և Ամէտիի գիւնաց
մէջ գտնուելէն ետքը՝ Րէշիտ
փաշայի առաջին եպարքոսու-
թեան ժամանակ՝ Մէքթուպի
և աղա Ամէտի, և Դրըմի պա-
տեւաղմին ժամանակ, Պէյլիկի
և հեաղհետէ մեծ եպարքոսի
և արտաքին գործոց նախարա-
րի խորհրդական եղած է: Այ-
նուհետեւ Վէդիրութեան աստի-
ճանաւ Սայտայի, Շամի և Իզ-
միրի կուռակալութեան պաշտօն-
ները վարած է, Մէճիպի Վա-
լայի անդամոց կարգն անցած
է, արտաքին գործոց նախարա-
րի փոխանորդութիւն ըրած է,
և Ափրիկեան Տրիպօլիոյ կուռա-
կալ եղած, գաւառական և ծովա-
յին նախարարութեանց ալ կոչ-
ուած է: Այլ փաշայի մահուա-
նէն ետքը մեծ եպարքոս եղաւ,
պաշտօնանկ ըլլալով՝ Գաթիմա-
նի ու Տրապիզոն զրկուեցաւ, և

ժամանակ մ'ալ Ատանայի կու-
ռակալութեան պաշտօնը վարե-
լէն զինի՝ պետական խորհրդոյ
նախագահ և երկրորդ անգամ
մեծ եպարքոսութեան բարձրա-
ցաւ: Գարձեալ պաշտօնանկ լի-
նելով, Չէշմէ արքայապետ, և
3 տարիէն ետքը Մուսուլի կու-
ռակալ կարգեցաւ, և աղա մայ-
րաքաղաք կոչուելով՝ ներքին
գործոց նախարար անուանեցաւ,
և այս պաշտօնը վարեց մինչեւ
իւր տկարութեան ծանրացած
օրերը:

* Մէհմաւլը-Հալաթիս կը
պատմէ հետեւեալ սուկայի անց-
քը: «Անցեալ հինգշաբթի մեր
տպարանը կերբուի ծրար մը, 8
մատ երկայն և 2 մատ լայն թղթ-
թի մը փաթթուած, վրան էլն-
ֆիէճեան Դրիգոր» գրուած, և
ամերիկեան թղթատարութեան
փուլ փակցուած. բերան է Ան-
տօնի՝ որ 20 տարիէ հետէ թղթ-
թատար է և հասարակաց վատ-
հոթեան տրժանացեալ: Այս
ծրարն խոյն Թագոսի եկեղե-
ցին կղրուի, բայց՝ Լնֆիլդէ-
ճեան Էֆէնտի անգլիականի,
և երբ երկայնն ուշ ժամանակ
կուգայ, կ'յանձնուի իրեն. բայ-
ուելով՝ մէջէ մէջ կապուած խել
մը թղթոց մէջ ճերմակ խաւա-
թղթեայ տիւղ, բերանը կոռ-
րած և ոսկեղօծ փոքրիկ շիշ մը
երևան կընէ: Լնֆիլդէճեան է-
ֆէնտի և ներկայ գտնուողներն
չեն կրնար հասկնալ թէ ինչ նշա-
նակութիւն ունին այս շիշն, իրիւ
իւզոտ փայլուն թուղթերն և
տանցմէ բուրած անուշահոտու-
թիւնն: Կապին կ'մնան, սակայն
Լնֆիլդէճեան Էֆէնտի իւր ծա-
նուցեալ փորձաւորութեամբն ըղ-
ղալով թէ չարութեան մը հա-
մար զրկուած է, խոյն զանոնք
ձեռքէ վար գնել կուտայ, և
ինքն և այլք անմիջապէս կ'լուան
իրենց ձեռքերը, սակայն իբր 2
ժամ կըբերուին ձեռքերը և
բորոքերով կուռն. անոր վրայ
թուղթերն ու շիշն պահաւանի
մը մէջ գնելով՝ տպարանիս մեր-
ձակայ Պ. Մանիի գեղարարը
կըբերուին, և նորա որդին ըննե-
լով կհաստատէ թէ թուղթերէն
ու շիշէն բուրած հոտը տեսակ
մը թոյն ու փաստկար է, և ե-
թէ մէկը, զանոնք բռնելէն յե-
տոյ՝ ձեռքը բերանը տանի կամ
հոտուրայ՝ անմիջապէս մեռնի-
լը հաւանական է: Թղթոց մէկ
կողմը անգլիարէն գրուած էր.
«Այն տեղը յոր ապաստանած
ես դու՝ պարագ է այս շիշին
պէս, և ասկէց կրնաս առնուլ
պէտք եղած բաժինը» Հետեւեալ
օրն երբ յիշեալ թղթատարն
գարձեալ տպարան կուգայ, և
երբ կհարցուի ծրարին որ թղթ-
թատուէն բերելն, կ'պատասխա-

նէ թէ Ղալաթիոյ թղթատունէն Պէյօղլուի թղթատունը զրկուած, և անտի իրեն յանձնուած է տիրել տալու համար. և խնայալով եղածը՝ կարծնայ խեղճ թղթարերը, և կարամէ իրեն և ընտանեացն պատահածը: Սոյն ծրարն բերած օրը պայտասկին մէջ քիչ մը հաց և քանի մը նաւթնի կղանուի: հացը ինքն ուտելով՝ բերանը կփթուի խակ դրար կերածի նման. երեկոյն տղայքն ու կներ ուտելով նաւթնէն՝ ստամոքսին կարուի, կիսխեն, և մարդն կվաղէ ման ծուն կրերէ կկերցունէ, և դեղ ալ տալով՝ խանդարման առաջը կառնու: Միւս կողմանէ, թղթատունը քննութիւն բանալով՝ կստուգէ որ ծրարն Ամերիկայէն եկած է, և Ամերիկայի հետ առևտրական յարաբերութեան մէջ գտնուող և պատճառաւ մը ցաւ ունեցող անձանց գործն է:

*** Բէթէր Բէթէր: - Ի Նիւ-Եորք, Ապրիլ 4ին, այս անունով մարդ մը մեռաւ թոքախտէ: Հիւանդութիւնը կարճատեւ եղաւ, և մինչև վերջին շունչը կորսուած չէր մատուցական կարողութիւնը: 1791 Փետրվար 12ին ծնած էր ի Նիւ-Եորք. հայրը վաղ առաւ դստ ի Բէթէր և հաստատեց գարնայի դարձարան մը՝ ուր Բէթէր կձառայէր. հայրն ի Գաթթիլ ալ քիչ մը ժամանակ աղուսագործութիւն ընելէն ետքը՝ բնակութեանը փոխեց ի Պըրքլին և անգլիացիի գործարան բացաւ: Նորատի Գուրըր աստ ուսաւ արհեստին բոլոր ձևերը, և երբ 17 տարեկան եղաւ՝ կառագործի մը քով մշտաւ, և արդէն այն ժամանակ սկսած էր կարեւոր գիւտեր ընել: Չորս տարի ետքը ի Հէմթոթէտ մկրատի մեքենային գիւտն ըրաւ, և երեք տարուան մէջ 1 ու կէս տար օրական առնելով՝ բաւական դրամ գիղեց, և սոյն մեքենայն Նիւ-Եորքի նահանգին մէջ ամեն ուրեք շինելու առանձնահորհն ստանալ յաջողեցաւ: Սոյն գործին մէջ այնչափ շահեցաւ, որ կրցաւ վճարել իւր հօրը պարտքերը և ուր նանկութենէ ազատել: Դարձեալ երեք տարիէն վերջը նպարալահաութիւն, և յայտ ևս յաջողելով՝ գնեց քօլայի գործարան մը, և 21 տարուան համար վարձեց 150 արտաւար տեղ. այս գործարանը մեծ շահ բերաւ Պ. Գուրըրի, և մեծ հարստութեան աղբիւր եղաւ. յետ այսորիկ ուրիշ մեծ և շահաւոր ձեռնարկութիւններ ալ ըրաւ: Ի Պալթիմօր, Բանթոն ընկերութեան երկաթուղեաց գործին

մասնակցեցաւ մեծ աղէտ, և իրեն սեպհական 600000 արտաւար գետնի մը վրայ ընդարձակ ձուլարաններ հաստատեց: Երբ 63 տարեկան էր, հիւսիսային ամերիկեան հեռագրական ընկերութեան նախագահ եղաւ, որում կվերաբերէր ամերիկեան բոլոր գծերուն կէտը. ապա նախագահ կարգեցաւ Նիւ-Եորքի, Նիւ-Ճառնապոլիսի և Լանտոնի հեռագրական ընկերութեան, և անդրադարձաւ առաջին գիծն հաստատելու խորհուրդն յղաւ նալով ի գլուխ հանեց զարմանալի երկայնամուտեամբ յաղթելով մեծամեծ գիւտարութեանց: Առաւել քան զայս ամենայն, Բէթէր Գուրըրի անունը կանամահացունէ այն հաստատութիւնը, զոր 1855ին կառոյց ամենայն կահիւքն ու եկամուտներով իւր ծննդավայրին՝ Նիւ-Եորքի մէջ, այն երկատարաց համար՝ որ ճարտարաբուհաւ և գիտութիւն սովորի կուղեն, բայց ազգայնիկ են: Երկատարութեան ժամանակը զգացեր է այս պէտքն. բոլոր շինութեան և յարգարանաց համար 1 միլիոն տոլար վճարած է. 180 հազար տոլար ալ ի շահ դրած է, և տոկոսն ինչպէս նաեւ շէնքին ներքին խանութներուն հասցիքը յատկացեալ է ծախսոցն. 20 էն աւելի դասախօսք և ուսուցիչք կան, որոց տարեկան թոշակը 50 հազար տոլարի կյանդի. վարժարանը՝ Փարիզի բազմաբուհաւեան դպրոցէն քիչ մը կտարբերի, և հաշակաւոր է Գուրըրի խնդիրն անուամբ: Եւ ահա՛ մեռած չէ այս մեծագործ անձն, և ահա՛ բոլոր աշխարհի մէջ ըսքանչանօք կ'իշխատակուի և պիտի յիշատակուի յաւիտեանս: Օրինակ տուէ՛ք Հայ մեծատունք:

*** Անցեալ տարի Տրալլինի մէջ տեղւոյն կուսակալն ու նորա գլխաւոր քաջաուղարն ըսպանողներէն մէկն Պրէշտի աւնուն, երկուշարթի կախուէր է: Նորա գտնուած բանտին շուրջը իւր 10000 իրանտայիք համախմբելով՝ գլուխին բացեր են ի ցոյց մեծարանաց:

*** Տէրութեանց կողմանէ Մոսկուա զրկուած հանգիսական գետնաւորութեանց ամենէն փայլունն ու փառաւորն պիտի ըլլայ զաղդիականը: Ծախուց համար 18000 հազար լիւրա որոշած է, և Փարիզէն մինչև ի Մոսկուա յատկապէս կուռքեր, սպասաւորներ և այլն զրկուած են: Այս գետնաւորութեան գլուխն է Պ. Վառինկընը թերեւս այժմ Պէրլինէն ճանրայ ելած է, ուր գացած էր Փարիզէն Գերմանիոյ կառավարութեան հետ կարեւոր բա-

նակցութեան մը համար:

*** Ի Չէթիէն ալ բաւական շքեղութեամբ ընդունուեր է Պուլկարիոյ իշխանը: Թնգանթններ արձակուեր և եկեղեցեաց զանգակներն հնչեր են իշխանն հասած ժամանակ. քողարարութեամբ ատենախօսեր, իշխանը պուլկարերէն պատասխաներ, նուագածութիւն եղեր և ող ու հաց մատուցեր են: Նիւթիթա իշխանին պարտն իջեաներ է: Գիշերը լուսավառութիւն եղեր, և ջահերով շրջադայեր են փողոցները:

*** Ի Գահիլէ հասարակաց ժողով մը գումարութեամբ՝ որոշուեր է անանապաշտպան ընկերութիւն մը կազմել, և կառավարութեան խնդրել որ անանաներն հարստահարութենէ պահպանելու համար օրէնք մը սահմանուի:

*** Անցեալները Բեդերոպուրի մէջ 18 բանտարկեցող գաւառ տեսնուած ժամանակ, մէկուն ընդէն նամակ մը եղեր է՝ զոր ժամանակաւ Բէթթօ և Բօլ բանտերուն մէջ գրուած Ալեքսանդր Միշէօֆի գրեած է եղեր: Դատարանը նկատելով, որ բանտարկեցող թղթախցութեան համար բանտապաններուն հաւանութիւնն ու գիտակցութիւնն անհրաժեշտ է, բանտարկել տըւեր է բոլոր բանտապաններն:

*** Գերմանիոյ խորհրդարանին մէջ, Մայիս 6 ին, ելեւմտացուցին վրայ վիճարանութիւն բացուելով՝ ընդգիծողներ կուսակցութենէն Պ. Պամպուքէր ցաւ յայտներ է Պիլմորգ իշխանին ներկայ չգտնուելուն համար, և այս կուսակցութեան բերանն եղող լրագիր մը գիտեր է, թէ հռովմայեցի Ափիտա Գլոնիտս և Անգղիոյ հաշակաւոր նախարարապետ Փիլիթ Եթէ երբէք հիւանդ ըլլային՝ պատգարակով կերթային ի ծերակայան: Պիլմորգի բերան Նօբտայէ Յայթունի ալ պատասխաներ է, թէ նոցա առաջինը կոյր և երկրորդը յօգացաւ ի նիւտայ լինելով՝ խօսելու արդելը չուէին: Իսկ Պիլմորգ իշխանի հիւանդութիւնը շատ խօսելու արդելը կըլլայ, և մանաւանդ այդ նշանակեալ անձինքն իսկ չէին զնններ պատգարակաւ խորհրդարան երթալ՝ Պ. Բիլիթէրի պէս մէկու մը պատասխանելու համար:

*** Գերմանիոյ Իտալիոյ և Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնը 200 միլիոն լիւրայի արժէքով ոսկի գներ են՝ գրամ տպելու համար: Կհաշուեն, թէ յԱնգղիա շրջաբերող ոսկին 10 տարեկէ հետէ 20 միլիոն լիւրայի չափ աւելցած է:

*** Ի Լանտոն մեծ արուեստահանդէս մը բացուեր է այս օրերը: Մարդ մը ի տես դրեր է 7 տարուան մէջ Լանտոնի փողոցներէն հաւաքած սիկապի կտորներն՝ որոնք 60000 հատ են, հաշուելով թէ ինքը այս գանձը ձեռք բերելու համար 12000 միլիոն ճանրայ քարոծ է հետիտա, և հետեւաբար 1800 լիւրա կարծէ լիւր ժողովածոյն:

*** Մեքսիկայի հանրապետութիւնը խաղաղութեան ժամանակ իւր 20000 զօրք ունի, որոց 16620ը՝ հետեւի, և 9890ը՝ հեծեալ են: Բնացեալը՝ թնդանօթի ու ամբոթեանց յատկացեալը: Ներկայ տարւոյս զինուորական ծախքն է 4 միլիոն 750 հազար լիւրա:

*** Մարդի մայրաքաղաքին մէջ յայտնապէս գերեաց տուր և առ ըլլալուն պատճառաւ, Անգղիոյ կառավարութեան կողմանէ յիշեալ կառավարութեան արտաքին գործոց նախարարին ազդարարուեր է, թէ տէրութեանց համահաճ հաւանութեամբ արդեւուած է այդ առևտուրն, և Մարդի Փատիշտ հըն ալ ստորագրած է:

*** Վիլիթթօրի ջուրերը (Աւրատալիա) Գարաբէր անուն շոգենաւ մը այցելով՝ ուղևորներէն և նաւապիւններէն 70էն աւելի մարդիկ զոհ գացեր են:

*** Կըսուի, թէ Աւստրիոյ կայսրն առաջիկայ աշնան Պէրլին երթալով՝ Կիյով կայսեր իշահակալութեան 25դ տարեգարծի հանդէսներուն ներկայ պիտի գտնուի, և Իտալիոյ թագաւորըն ալ յայնժամ ի Պէրլին պիտի երթայ, սակայն այս լուրն առ այժմ կհերքուի Պէրլինի մէջ:

*** Ի Նիւ-Եորք վերջին 12 տարուան մէջ 1687 անձնասպանութիւնք տեղի ունեցած են, 1326ը՝ սպր, և 361ը՝ կին: 510ը՝ թուանով, և 272ը՝ կախաղանաւ ինքնասպան եղած են: 701ը՝ գերմանացի, 241ը՝ իրանաւացի են:

*** Բասթիլոն Բոմպոյ: - Այս է հնդիկ այրի կնոջ մը անունն, որ այժմ յանգղիական հնդկաստան կըլնագայի՝ անդ ծնեալ հնդիկ կանանց ընկերական կացութիւնը բարւոքելու նպատակաւ: Գիտական Պրահմինի մը գուտոր է. այրը՝ Կալիլայի համալսարանին մէջ հաստատեալ Տոքթօր Պաթու եր, որոյ խնամք քաջ ուսումնասիրած է Սանկրիտեան գրականութիւնն ու հնդկական պատմութիւնը: Բառաթիթա գտած է, թէ ի հրնումն հնդիկ կանայք հասարա-

կայ կրթական գործին մէջ մեծ մասն ունենին, բայց իրենց վիճակըն առյապաղ խանգարած է: Ի կալիպիտ հրատարակեալ թերթ մը կը գտնուէ այս կինն՝ գիտութեան ու գրականութեան համար: Բազում ուսումնական տրք ջերմ համակիր են՝ իւր շրջադասութեան ազնիւ նպատակին համար:

*** Առաջին հերթէն խոսենք: Ամերիկայի մէջ սե քարոզիչ մը ճերմակ մարդոց ծագումն հետեւեալ կերպիւ քարոզած է իւր ունեւորաց: « Եզրաբը իմ, երբ կտեսնէք ճերմակ մարդ մը, նա՛ խիտ վատ է, նա՛ անիծեալ է. կը արմատաւ անշուշտ, թէ Աստուած ի՛նչպէս թող ատաժ է որ սոյն տղեղ մարդիկն սոյն գեղեցիկ աշխարհս գտն. պիտի բռնմ ձեզ թէ ի՛նչպէս եղած է: Բազում ժամանակ յառաջ սեւ Ագամն ու Եւայն գեղեցիկ պարտիդի մը մէջ էին, անդ կային պաննի ծառեր, գետնախնձորք և ուրիշ սոքա ունեւոր երկու սրդի՝ Արեւ և Կայէն. սա զարկաւ ըստպանեց զԱրեւ եղբայրն և պահուրեցաւ. Աստուած ի՛շխարհիկնից և գոչեց « Կայէն, դու կկարծես թէ ես չեմ տեսներ, դուրս ե՛լ պահուրեցած տեղէդ » Կայէն դուրս ելաւ և ըսաւ « Այո՛ աստ եմ, ի՛նչ կուզես » Ասաւ ուսած հարցոյց « Ո՛ւր է Արեւ և զրարդ » Երբ այսպէս կհարցունէր Աստուած, Կայէն զարհուրանքէն ու սարսափէն հետզհետէ ճերմկեցաւ: Ահա՛ կտեսնէք, եղբարք, սոյն Կայէնն եղաւ առաջին ճերմակ մարդը: »

*** Հաջորդէ տարուեր է այս օրերս իրերմանիա, որ 12 անգ զիական մաս երկայնութիւն և 9 մաս տրամագիծ ունի: Գերմանացի նաւապետ մը գտեր է ի Մատակասպար, ուր բազում տարիներէ հետէ աւազին մէջ ամբողջապէս և լաւ ի խոր պահուած է եղեր, և ուժգին փութորիկ մը տանիկիւրայ ընելով զաւազն՝ հաւկիթը երեւան հաներ է: Կեարծուի, թէ շատոնց մեռած տեսակ մը թռչունի է: Այս գիւտն առաջին չէ. ասոր յարեւման հաւկիթ մը քանի մը տարի յառաջ ալ գտնուած է Մատակասպարի աւազին մէջ, և առաջին անգամ յերոսպա փութորեալ:

*** Այս ու կին թուղթ խաղալ սկսած ատեն: Կինը. - ի՛նչ բանի խաղանք. - այրք. - ի՛նչ կուզես. - Կինը. - Թաւշայ զերարիւ մը. եթէ խաղը կորսնցունեն իմ ընտրութեամբս ծախու ա՛ւ, իսկ եթէ ես կորսնցունեմ՝ ընտրութիւնը քեզ վերապահէ:

ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ
ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՍՑ

ԱՂԹԱՄԱՐ ՈՒ ՍԻՍ
Գեր. Տ. Մատթէոս եպիսկոպոս Իշմիրեան գրած է Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ընդհանրական հայրապետութեան, և Աղթամարայ ու Սոյ կաթողիկոսութեանց հաստատութեան, իրաւասութեան և պարտույ ու պաշտաման վրայ, պատմութեամբ՝ արձանագրութեամբ և հին ու նոր վաւերական պաշտօնագրովք հաստատելով զամենայն: Ընթերցողն լինելի ծանօթութիւն կատանայ Հայաստանեայց Հայրապետութեան և Աղթամարայ ու Սոյ անցեալ և ժամանակակից վիճակաց վրայ: Անշուշտ եմք, թէ մեծ կարեւորութիւն ու օգտակարութիւն ունի այս հրատարակութիւնը, մանաւանդ ներկայ ժամանակին մէջ, յորում ամենայն Հայոց հայրապետական գերագոյն գահն իմպիւր կղանուի, Սոյ կաթողիկոսական խնդիրն կյուզուի գեո. և Պալատէնեայի բարեփոխութեան վրայ կկոսուի: Գեր. Իշմիրեան քաջ հետազոտած ու իմաստասիրած է զայս ամենայն, և լուսաւոր ծանօթութիւններ կընծայէ հետաքննին Հայոց: Գրքին սկիզբը գրուած ցանկը աչքէ անցունողն պիտի տեսնէ, թէ ո՛րչափ նշանաւոր անցքեր նշանակեալ են խնամով, և քանի՛ նուիրական ու մեծարելի է հայկական հարստութեանց միակ մնացորդն եղող Հայրապետութիւնն: Կարծէ, որ ամեն Հայ ունենայ հատ մը, կարծէ որ ամեն Հայ թանգարանի մէջ գլխաւոր տեղ մը բռնէ այս Գիրքը:

Կղանուի լրագրոյս գրասենեակը, Պոլիս Պալատ-պալատ նափիյէ-խան վերի յարկ թիւ 16. Պաղչէ-գափու ջրաղաճառ Պօղոս աղայի խանութը և Պոլիս Չաղմագճըլար-եօգուշը Գալաֆեան գրատունը: 1300 երեսներէ կը բաղկանայ:

Պ. Նորայր Բիւզանդացւոյ Գաղղիերէն-Հայերէն բառարանին 127դ թերթն հրատարակեցաւ:

Առաջինը ըստ ժամակարգութեան Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ, պարզաբանեալ ի Տ. Յովհաննէս քահանայէ Մկրեան: Կղանուի ամեն Հայ գրաւաճառաց քով. իսկ կեդրոնատեղին է Արամեան տպարան, Յակոբեան խան թիւ 13: Լաթակաղմ պարզ՝ 15, Լաթակաղմ սոկեղծ՝ 22, կաշեկաղմ սոկեղծ՝ 30, և մետաքսեայ վառակաղմ՝ 40 ղշ:

ՍԱՏԱՆԻ ՈՐԴԻՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ Ա. ԱՇԽԱՆ
Դին իւրաքանչիւր թերթի 40 փարայ: Կղանուի բոլոր գրաւաճառաց և լրագրաւաճառաց քով:

ԳԱՂԱԿԵՐԷՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԸՍՏ ՕԼԷՆՏՐՈՒՄ
Ա. Մ. Գարագաշեան

Սոյն ընտիր ոճով քերականութիւնը բաւական ժամանակէ հետէ սպառած ըլլալով, աղիւ ժողովրդեան փափաքանցը և խնդրանցը համաձայն հարկ համարուեցաւ սրբագրութեամբ կըրկին տպագրել:

Կեդրոնատեղին է Մ. Յ. Փափաղեանի կաղմատունը Յակոբեան խան թիւ 13 և Ուղուշ չարչի թիւ 37 Գրատուն Գաւառական Ս. Յ. Փափաղեանի վաճառատունը: Դին 15 դահեկան:

Սկզբնէ քերականութեան: Հայերէն քերականութեան սոյն նախնական դիւրուսոյց գասագիրքն արդէն սպառած ըլլալով, այս անգամ կըրկին տպագրութեամբ և կարեւոր փոփոխութեամբ վերըսին հրատարակուած է: Սոյն գասագիրքն խիտ յարմար է նախակրթական վարժարանաց: Կղանուի Ս. Յ. Փափաղեանի գրատունը և ամէն գրաւաճառաց քով: Դին 2 դահեկան:

ԲԵՀՊԵՐԸ ԳԱՎԱՆԵՑՆ

Մինչև յարդ հրատարակեալ վրայ հատոր Տէսթուրներուն մէջ պարունակեալ օրինաց ու կանոնաց գործադրութեան վրայ եղողներն ու ջնջուածները, միանգամայն անոնց յաւելուածոյ ո՛ր գլխոյն մէջ գտնուիլը նշանակող կարեւոր գործ մ'է այս, ամեն կարգի և աստիճանի ազգայնոց ընթերցման ու գիտութեան արժանի, մանաւանդ դաւառարընակ մերայնոց, որ յաճախ շատ դատեր կկորսնցունեն՝ օրինաց ամենակարեւորներն իսկ չգիտնալով, և նոր ինորոյ հրատարակեալ օրինաց անանդեակ գորով: Յատկապէս կյանքնարարեմք՝ մէկ մէկ օրինակ ստանալ, որոյ հրատարակին կիսատանայ ու զարկել դաւառաց ո՛ր կողմէն որ ուղուի՝ 14 զրուշ կանխաւ բօսթայի փուլ զրկելով, որով աղատ պիտի ըլլան բօսթայի ծախքէ: Պօլսոյ մէջ կըլաճառուի կամիջին գլուխը Օսմանիյէ գրատունը թիւ 4, որոյ անօրէն է այս գործին հրատարակին՝ Տ. Գրիգորեան Յովհաննէս էֆէնտի: Պօլսոյ մէջ՝ գինն է 12 զրուշ:

PILULES HOLLOWAY
ԴԵՂԱՋԱՏԻ ՀԻՈԼԼՈՒԻ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիտ ընտիր է սոյն դեղահատը, ամեն ջրային ակարութեան ուժալիւս փութեան և արտութեան համար. կը ջնջէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ անհատարարութեանց հետքերը: Սրտի և երիկամանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն ունի. արիւնը մաքրելով նոցա խանդարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ և գրգռելով կենսական գործարանները կը զօրացնէ: Իւր դեղական մեծ ազդեցութեամբ սրտախառնութիւն, կըծուրթին, մաղձային հիւանդութիւններ, որոպային մէջ լցուած կաղեր, դիւրցուեր կը վանէ, մարսողութիւնը կը հալուորի, և մարմինը մօքքուելով բոլոր այն ազդեղութիւններ որ շատ անգամ զանազան հիւանդութեանց սկզբնապատճառ կըլլան, առողջ ուժեղ և բնական զիրքը կզգենու:

ONGUENT HOLLOWAY
ՄՊԵՂԱՆԻ ՀՈԼԼՈՒԻ

Մորթալին հիւանդութիւնը և վերք բուժելու մասին ունեցած պաշտամական յատկութեանցը հաւատարիւր բնու ուրիշ գեղ մը. հին կամ նոր թուրաւոր վերքեր, ուռեցք, քաղցկեղ (սիֆիլիս), սրտանից և ստեանց վերքեր կամ բոլորովին կանցնին և կամ կը լաւանան. օգտակար է նաեւ հարբուխի հաղի, սրտի բաբախման, մանաւանդ օգացաւ (էէլ) ըսուած հիւանդութեան իւր կաղղուրիչ, և զօրաւոր ազդեցութեամբ խող (սքրաճ) հիւանդութեան սպականիչ գորութիւնը ի՛նչ աստիճան որ ըլլայ կը զիմպրաւէ:

Այս դեղերուն գործածութեան եղաւորը նշանակուած է իւրաքանչիւս փոյ վրայ, որ կը գտնուի ամեն դեղատոմարներու քով, և մասնաւորապէս Պաղչէ գաղա թաշ խանի կողմերը Պ. Գասպարեանի գեղարանը Ն. 7 կը ծախուի:

Աւելի աւել ուզողը կը հրաւիրուի առ հեղինակն տօքթօր Հովսէփ Ի Լօնտօն Օքսֆորտ փողոց թիւ 533:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԳՆՈՒՊՈԼԻՍ	
4 Մայիս 1883	
Գօնօթիտէ	13—12
Երկաթուղեաց	Յրնդ. 58—
Թրամուէյ	Օ. Լ. 3—25
1863 ի փոխառութիւն Յրնդ.	73—
1865 ի »	» 75—
1869 ի »	» 65—
1872 ի »	» 23—75
Օսմանեան լիւրան 100 ղշն	
Մէհտիլէ	108—10
Մէթալիք	102—20
Հինգնոյ	103—35
Վեցնոյ	103—35
Գաւազն թուղթ (զրիք)	918—
Գաւազն արծաթ (նոր)	91—
Ռուսիայ Բօլ	90—10
Գաղղիական լիւր	87—34
Անգղիական »	109—30
Գրիմից	52—

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԵՐ
Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԱՅ ԱՇԽԱՆ
ՍԻՄԳՅԵԼԿԻ ԽԱՆ ՎԱՐԻ ՅԱՐԿ 35